

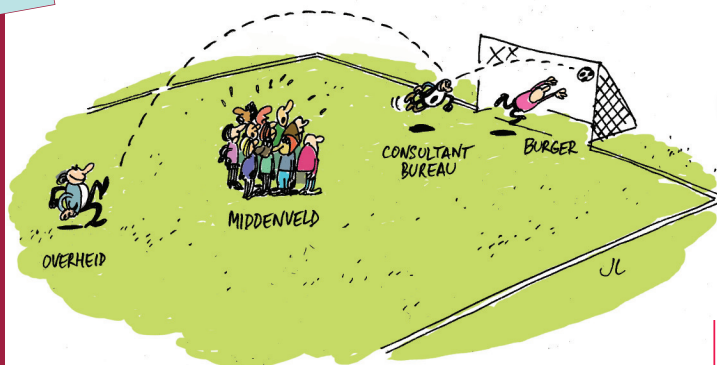

surPLUS

BERICHTEN VAN SAMENLEVINGSOPBOUW WEST-VLAANDEREN

België-Belgique
P.B.
8000 BRUGGE Mail
4/2458

Driemaandelijks uitgave
Jaargang 23 – 2013 nummer 2
April – Mei – Juni 2013
Afgiftekantoor Brugge Mail - P408456
Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen
Torhoutsesteenweg 100 A
8200 Brugge - Sint-Andries

Samenlevingsopbouw organiseert maatschappelijk kwetsbare groepen. Samen met hen pakken buurtwerkers en opbouwwerkers gemeenschappelijke problemen aan die te maken hebben met grondrechten of met de leefbaarheid in hun buurt, stad, dorp of streek. De focus ligt op de verbetering van de kwaliteit van het leven en het samenleven. Samenlevingsopbouw werkt aan een beleid dat afgestemd is op de noden en behoeften van maatschappelijk kwetsbare groepen.

SAMENLEVINGSOPBOUW
West-Vlaanderen

Het rommelt alweer in het maatschappelijke middenveld.

In 2002 richtten een grote groep van organisaties uit het maatschappelijke middenveld een samenwerkingsplatform op tegen de 'eenzijdige nadruk op het primaat van de politiek en de plannen voor neutralisering van het middenveld in beleidsvoorbereiding en participatie'. Die samenwerking werd op het getouw gezet in een periode van spanningen tussen de politieke overheid en het middenveld. Nu, ruim 10 jaar later, is die spanning niet weggeëb. Decretaal verankerde adviesraden die moeten zorgen voor transparantie in het beleid, die garanderen dat beleidsbeslissingen relevant zijn voor de reële noden van de burgers, worden door de Vlaamse Regering nauwelijks gehoord.

Maar er is nog meer: nu worden zelfs pogingen ondernomen om het middenveld zelf uit te schakelen. Dat doet zich voor in de integratiesector, waar alle betrokken organisaties onder één administratieve koepel geplaatst worden, rechtstreeks onder toezicht van de Minister van Inburgering.

De cruciale intermediaire rol van het middenveld wordt meer en meer onderuit gehaald. De politieke overheid kan moeilijk overweg met de veelzijdigheid van het middenveld. Die verscheidenheid is nochtans complementair aan de verdeeldheid van de samenleving; de democratische samenleving weerspiegelt zich in de diversiteit van het middenveld.

Onder druk van de hedendaagse roep om efficiëntie is het voor de overheid lastig om steeds weer te moeten luisteren naar al die tegengestelde belangengroepen. Men beroept zich liever op 'consultantbureaus'; die leveren precies af wat men hen vraagt.

Het is hoogst nodig dat de professionele werkers uit het middenveld tegenwicht vormen tegen die tendensen die ertoe neigen om de sociale politiek uit handen te geven aan technocraten die op basis van een eenvoudige kosten-batenanalyse het welzijn van de burgers bepalen. In dat geval zijn alle problemen, mits de goede aanpak, voor altijd definitief oplosbaar. De sociale dimensie, die plaats biedt aan de verscheidenheid van alle mensen, wordt dan ontkend.

Paul De Roo
Onderzoeker Sociaal Werk en Migraties
Politieke Wetenschappen
Universiteit Gent

GEFELICITEERD!

Inloophuis de Kom-Af vond een nieuwe stek in een kansarme buurt hartje Roeselare... Daar hoorde een feestelijke opening bij. Meteen ook het startschot voor een vernieuwde aanpak waarbij samenwerking en outreachend werken centraal staan.
Lees meer p. 2

Vaak gekend vanuit een hardnekkige, ongunstige of negatieve perceptie. Ze verdienen beter. Een wijkgerichte aanpak. Maatwerk. Bewoners en lokale actoren, samen werkend aan een toekomstperspectief, op weg naar beter. Samenlevingsopbouw engageert zich in 3 nieuwe leefbaarheidsprojecten: Wevelgem, Menen en Harelbeke.

meer p.3

Dit project zet in op mensen die het bijzonder moeilijk hebben om een plaats te verwerven op de lokale arbeidsmarkt. Editie 2013-2014 mikt op duurzame activering en integrale begeleiding. Een stevige samenwerking met dienstverleners op vlak van werk, armoede en welzijn moet de kans op slagen verhogen.

meer p.6

Mensen in armoede liggen niet goed in de huisvestingsmarkt. De zoektocht naar een goede en betaalbare woning is vaak een uitzichtloze uitputtingsslag. De Woonclub biedt individuele hulp tijdens permanenties, maar gaat ook mee op zoek naar een geschikte woning. Obstakels op de private en sociale huurmarkt worden gebundeld en oplossingsvoorstellen kaarten we aan bij het beleid.

meer p.7

LOKALE DIENSTENCENTRA WEST-VLAANDEREN

In kaart gebracht door het Steunpunt Sociale Planning p. 5.

ETALAGE

Inspirerende publicaties p. 8

UNIFORM

Column in doordenkstijl p. 8

Dialogeren kun je leren OOSTENDE

We zijn het waarachtig dialogeren met elkaar verleerd. We debatteren en discuten. We nemen de tijd niet meer om echt in gesprek te gaan, positieve ervaringen uit te wisselen en naar elkaars verhalen te luisteren. Dit is alvast het uitgangspunt van Foyer, een Brusselse vzw die zich bezig houdt met de integratie van allochtone bevolkingsgroepen. Ze introduceerden het concept 'Dag van de dialoog' in Brussel en Vlaanderen. Het principe is simpel: breng mensen met een uiteenlopende achtergrond, die elkaar niet gemakkelijk ontmoeten, aan tafel. Laat ze met elkaar in gesprek gaan over een gezamenlijk thema. Een getraind gespreksleider leidt alles in goede banen. Die kleine ontmoetingen, het delen van persoonlijke ervaringen, doen het wederzijds begrip toenemen. Het experiment in 2012 kreeg een vervolg. Het stadsbestuur, het sociaal huis en Samenlevingsopbouw organiseerden op 6 april een tweede Dag van de Dialoog. Op 7 locaties zaten telkens 12 Oostendenaars rond de tafel met als centraal gesprekstema 'samen leven'.

Tijdens de afsluitende receptie in het stadhuis troffen we enthousiaste deelnemers. Zij klinken alvast op een vervolg in 2014.

Dorothy: We praatte in alle openheid, zonder kritiek, met respect voor iedereen. Het was leuk om je verhaal te vertellen zonder aangevallen te worden.

Katia: Het was goed om mensen te leren kennen die ik nog nooit gezien heb in de wijk waar ik woon. Ik heb veel geleerd uit de verhalen van de anderen.

Marcel verwoordt het filosofisch: we komen uiteindelijk allemaal uit dezelfde aarde. En dat hangt allemaal aan elkaar, onder de zeeën door is dat allemaal dezelfde aarde. In die zin is niemand een vreemdeling voor elkaar, we zijn allemaal mensen. Ik heb ervan genoten om met al die verschillende mensen rond de tafel te zitten en naar elkaars ervaringen en ideeën te luisteren.

tineke.decroos@samenvlevingsopbouw.be
M. 0474 91 96 36

foto: Aida Motekuniene

1 jaar

project energiearmoede Westhoek: 'voorlopige' aanbevelingen voor lokale aanpak

2012: Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen start een project energiearmoede in samenwerking met enkele OCMW's in de Westhoek. Gedurende 3 jaar spoort Samenlevingsopbouw in 11 gemeenten de meest kwetsbare doelgroepen op en begeleidt hen intensief in functie van energiegedrag en energie-investeringen. Dit initiatief kadert in het globale project Energiearmoede Westhoek met als partners de Gebiedswerking Westhoek van de Provincie, Samenlevingsopbouw en FRGE Westhoek. Het project ontvangt Europese Leader subsidies en loopt tot eind 2014.

Tijdens ons eerste jaar werken in Koekelare, Koksijde en Poperinge deden we heel wat ervaring op. Op basis hiervan schuiven we alvast enkele aanbevelingen voor een lokale aanpak energiearmoede naar voor.

De energiescan

Dit is een uitstekend middel om mensen tips op maat te geven. Om het scanrapport nog doeltreffender te maken, is het goed om een extra blad met de tips in het kort toe te voegen.

De budgetmeter

De oplading van de budgetmeterkaart kan vanaf nu zonder de hulp van een OCMW-personeelslid. We bevelen aan dat OCMW's de toegankelijkheid zo ruim mogelijk maakt. Om de daarmee gepaard gaande stijgende anonimiteit tegen te gaan, kunnen huisbezoeken ingezet worden.

Het is belangrijk dat ook in de zomer de aardgasbudgetmeter opgeladen wordt om een reserve aan te leggen voor de winter. Mensen hiertoe aanzetten, is een uitdaging. We zien een mogelijkheid om de middelen van het energiefonds te gebruiken om bijvoorbeeld een extra 10% te geven bij opladingen tussen mei en augustus. Dit fonds kan overigens veel meer preventief ingezet worden.

Noteren van meterstanden

Noteren van meterstanden zorgt ervoor dat mensen bewuster worden van hun energieverbruik. We merken dat mensen hierbij wat hulp kunnen gebruiken. Dit kan bijvoorbeeld door dit op te nemen in een trajectbegeleiding door energiesnoeiers of een 'energiwerker'.

Energieverslindende toestellen

Nogal wat mensen gebruiken oude energieverslindende toestellen. Via een energiemeter kan het verbruik en de kost in euro's gemeten worden. Werken met zo'n meter is echter niet zo makkelijk. In elke gemeente zou iemand kwetsbare mensen hierin moet bijstaan. Wat het vervangen van oude toestellen door een zuinig alternatief betreft: we stellen voor om met ons na te denken over een regionaal rollend fonds of een gemeentelijke premie voor mensen in energiearmoede.

We merken dat nogal wat thermostaten verkeerd afgesteld staan en zelfs een verkeerde temperatuur aangeven. Een extra thermometer in de living kan wonderen doen voor de factuur.

Dakisolatie

Dakisolatie maakt een groot verschil in de energiefactuur. Daarom is het nuttig dat het OCMW een screening doet bij alle cliënten die huurder zijn. Is er geen dakisolatie of is het niet geweten, dan geeft men het adres van de cliënt (met toestemming) door aan de projectpromotor sociale dakisolatie. Ook het eigen OCMW- en gemeentepatrimonium isoleren kan met verhoogde premies.

Premies en leningen

Veel premies komen niet tot bij de kwetsbare doelgroep. Daarom is het nuttig om premies voor te behouden voor deze doelgroep en ze ruim genoeg te maken. Eenvoudige premies voor haalbare investeringen zijn noodzakelijk. Premies gericht op de private huurmarkt moeten gekoppeld worden aan huurprijsvoorwaarden en woongarantie. Een slimme premie is een premie voor het plaatsen van een onderdak.

V-test

Het succes van de actie Durf Vergelijken leert ons dat mensen actieve ondersteuning vragen bij de overstap naar een goedkopere leverancier. Een jaarlijkse gemeentelijke actie is aan te raden maar deze kan dan best samenvallen met de provinciale groepsaankoop.

Voor OCMW-clients kan de maatschappelijk werker de V-test afnemen bij het krijgen van de jaarlijkse afrekeningsfactuur en deze factuur nakijken op bv. gratis kwh, sociaal tarief, ...

LAC-werking OCMW

Proactieve huisbezoeken, begrijpbare brieven, actieve opvolging, het recht op een energiescan, ... kunnen de werking van de lokale adviescommissie efficiënter maken.

Dit jaar zetten we het project verder in de gemeenten De Panne, Kortemark, Veurne en Zonnebeke. We volgen in die gemeenten de LAC-werking van het OCMW, bezoeken proactief de mensen die op dit LAC uitgenodigd worden en/of andere kwetsbare groepen en volgen hen op. Daarnaast zetten we ook preventieve acties op rond energiekwaadzaamheid zoals het in kaart brengen van energieverslindende toestellen, campagnes naar verhuurders rond (sociale) dakisolatie, workshops rond gedrag, ...

stefan.goemaere@samenvlevingsopbouw.be T. 051 24 29 28 | M. 0474 91 96 65
tine.vangroenweghe@samenvlevingsopbouw.be T. 051 24 29 28 | M. 0474 91 96 46
mieke.spruytte@samenvlevingsopbouw.be T. 051 24 29 28 | M. 0474 91 96 87

Armoedebestrijding in het nieuwe streekpact voor Zuid-West-Vlaanderen

Het Welzijnsconsortium, Samenlevingsopbouw, Vormingplus, RESOC, A'Kzie, en de Koepel Armoedebestrijding Menen slaan de handen in elkaar om de stem van maatschappelijk kwetsbare groepen mee te laten tellen bij de opmaak van het nieuwe streekpact 2013-2018 voor de regio Zuid-West-Vlaanderen.

Door de krachten te bundelen (ook met niet voor de hand liggende partners) zetten we in op minder armoede in de regio Zuid-West-Vlaanderen. Strategische hefboomprojecten rond arbeidsmarkt, mobiliteit, gezondheidszorg, ruimtelijke ordening, ... moeten mee middelen mobiliseren om de positie van mensen in een kwetsbare positie te versterken.

Als eerste actie organiseerden we dialoogtafels waarbij zowel de raad van bestuur van RESOC als mensen in armoede uit de regio vertegenwoordigd waren. De sterktes en zwaktes van Zuid-West-Vlaanderen en de 'dromen' die iedereen heeft voor de regio kwamen aan bod. Feedback op de ontwerptekst van het streekpact vanuit onze prioriteitennota 'Iedereen Stem Telt' was de volgende stap. Thema's als

wonen, werk, dienstverlening, leefbare buurten kwamen hierbij aan bod. Sociale organisaties werden ook opgeroepen om deel te nemen aan het streekcongres (dec. '12) en op die manier ook de stem van maatschappelijk kwetsbare groepen in te brengen.

Het streekpact nadert zijn definitieve vorm. Onze volgende opdracht is het ontwikkelen van een armoedetoets die we ook zullen toepassen op twee voor de regio geselecteerde hefboomprojecten. Bij de uitvoering van de armoedetoets worden de ervaringen van de socio-economische kernactoren samengebracht met die van mensen in armoede en hun vertegenwoordigers. Om dit kwaliteitsvol te kunnen realiseren werd een aanvraag ingediend bij de sociale innovatie-fabriek.

karen.viaene@samenvlevingsopbouw.be T. 050 39 37 71

Dag van de Buren in de Normandiestraat, Wevelgem.

Kwetsbare buurt kiezel(tje) in de schoen van lokale besturen?

Van ongemakkelijk tot echt pijnlijk... Kwetsbare buurten zijn vaak 'gekend' vanuit een hardnekkige, ongenueanceerde of negatieve perceptie. Zichtbare problemen van overlast of verloederend overschaduwen dikwijls de nood aan gerichte aanpak die voor de bewoners verschil kon maken. Samenlevingsopbouw trekt voluit de kaart van kwetsbare buurten en gaat in dialoog met lokale besturen om dit ook te doen. De beleidsintentie om werk te maken van een wijkgerichte aanpak is een noodzakelijk startpunt. Toch kent niemand de wijk beter dan de bewoners zelf. Samenlevingsopbouw zoekt, vindt en verbindt bewoners en lokale actoren om het doemdenken stapsgewijs om te buigen en de wijken van een toekomstperspectief te voorzien. En omdat elke buurt een bijzondere buurt is, krijgt elke buurt zijn eigen aanpak! Op vandaag staan 3 nieuwe leefbaarheidsprojecten in de startblokken: Wevelgem, Menen en Harelbeke.

WEVELGEM WIJKGERICHT WERKEN IN SOCIALE WOONWIJKEN

Sociale Huisvestingsmaatschappij De Vlashaard voorziet heel wat nieuwbouwprojecten voor kleine en grotere sociale woonwijken in Wevelgem. Het OCMW telt een steeds groter wordende groep cliënten gehuisvest in sociale woningen. Via het buurtwerk (Wallaysplein) worden goede resultaten geboekt op vlak van samenleven, maar de individuele noden zijn vaak onderkend. Er is nood aan meer preventieve en proactieve inzet vanuit de eigen dienstverlening. Er is nog te vaak het gevoel dat men weet waar het fout gaat lopen, en er zijn nog te vaak misverstanden door onduidelijke of geen communicatie. Tijd dus voor samenwerking en afstemming vanuit een gedeeld vraagstuk: hoe kunnen signalen sneller worden opgevangen én hoe kan er ook sneller en effectiever op gereageerd worden?

Vinger aan de pols

Drie kwesties staan centraal bij de aanpak:

- Informatie en communicatie tussen de huurder en de bouwmaatschappij. De bouwmaatschappij neemt de intenties van het Tweezijdig+ project terug op en wil de individuele en collectieve contactmomenten verder uitbouwen en verfijnen.
- Ondersteunen van het samenleven in de buurt. Het buurtwerk wil zich niet langer op één wijk richten, maar wil ook aanspreekbaar zijn voor andere wijken. Wat is nodig en mogelijk?
- Een betere respons, doorverwijzing en aanpak van individuele vragen en noden. Hoe kan dit beter uitgebouwd worden en welke partners zijn hierbij cruciaal?

Wijkgerichte aanpak

De ingebruikname van drie nieuwe sociale woonwijken wordt aangegrepen om de toewijzing, individuele en collectieve ondersteuning van bewoners van a tot z samen uit te tekenen. De eerste wijk is de Normandiestraat (33 huurwoningen sinds 2010 bewoond). Op de eerste bewonersbijeenkomst stelde De Vlashaard zijn onthaalbrochure voor. Ook het gebruik van de gemeenschappelijke groenzone en parkeerterrein werd besproken. De bewoners kregen meteen zin om een openingsfeest voor de nieuwe groenzone te organiseren op Dag van de burens. Het buurtwerk ondersteunt dit initiatief. De tweede nieuwe wijk Weiland (15 huurwoningen) wordt bewoond in het najaar 2013. Het Tjokkenplein is de derde wijk in aanbouw. De 51 woningen (mix van koop en huur) worden in gebruik genomen in het voorjaar van 2014. Doorheen dit project wordt een draaiboek uitgewerkt voor de aanpak van nieuwe sociale woonwijken in Wevelgem. Een goede start is immers veel waard!

katrien.laga@samenlevingsopbouw.be
T. 051 24 29 28 | M. 0477 70 66 20

Wevelgem

MENEN DE BARAKKEN ... EEN BRUG TE VER

Arrivé in Menen

Menen: stad met een uitgesproken karakter, aan de grens met Frankrijk, bekend van de wijk Barakken, een berucht imago et 'où on doit connaître un peu son français'. Menen was ons vroeger bekend omwille van goed buurtwerk, maar nu blijkt er opnieuw werk aan de winkel. Realiteiten liegen er niet om. Menen kent 6 kwetsbare buurten, grosso modo te vatten in een 3-tal wijken nl. Centrum, Barakken en Tuinwijk. (bron: Kansarmoedeatlas provincie West-Vlaanderen 2011). Een aantal actoren uit het middenveld stelden de vraag waarom Samenlevingsopbouw tot nu geen werking heeft in context Menen. De noden en problematieken zijn legio. Het opbouwwerk zou mee het verschil kunnen maken.

De cijfers en de oproep uit het werkveld zijn veelzeggende signalen. Toch blijft het belangrijk de lokale context goed te verkennen. Gesprekken met sociale diensten en organisaties actief in Menen vormen een gedragen basis om de komende jaren wijkgericht te investeren in de Barakken. Ook het lokaal bestuur voelt aan dat er 'iets' moet gebeuren, het voorstel om een wijkgericht project op te starten werd daarom principieel goedgekeurd door het voltallig schepencollege.

"Het zijn de Barakken hé"

De focus is er. Nu komt het er op aan de Barakken ten gronde te leren kennen: de noden van bewoners en wijk, de opportuniteiten, bewoners die mee de schouders zetten onder een wijkgericht project ...

We zijn nog maar in startfase. De Barakken blijkt een complexe wijk, aandachtsgebied 'waardig'. Heel dicht bebouwd, kwaliteit van de woningen vaak ondermaats, weinig openbare ruimte, verfransing, ca. 45 verschillende nationaliteiten, op de koppen lopen in de Rijsselstraat, hoge werkloosheid, verouderde Vlaamse bevolking, geen hecht wijkgevoel, veel verloop, verloederde aanblik, en doemdenken bij vele bewoners.

De Barakken is ook een boeiende wijk. Via bewonersinitiatieven wil het opbouwwerk in eerste fase opnieuw wat beweging brengen. Een kwetsbare wijk verander je echter niet op 1 of 2 jaar tijd. Om noden van de wijk effectief aan te pakken en te werken aan structurele verandering moet er geïnvesteerd worden. Het opbouwwerk trekt mee aan de kar op zoek naar beleidsmaatregelen en bewonersinitiatieven die de wijk en zijn bewoners vooruit kunnen helpen. Samenlevingsopbouw tekent ervoor om samen met het lokaal bestuur, diensten en organisaties én bewoners De Barakken opnieuw positief op de kaart te zetten en de aandacht te geven die de wijk verdient.

emmy.sintobin@samenlevingsopbouw.be
T 051 24 29 28 | M 0474 91 96 60

Menen

HARELBEKE INVESTEREN IN WIJKEN

Buurtwerk op de korrel

Buurtwerk Harelbeke is destijds gestart als herhuisvestingsproject voor bewoners uit appartementen op het Marktpllein. Gezien daar vooral senioren woonden, was en is dit de voornaamste doelgroep van het buurtwerk. Nu, 11 jaar later, is de context in Harelbeke anders. Diensten voor senioren zijn steeds beter uitgebouwd. De initiële functie van het buurtwerk overlapt daardoor met wat lokale dienstencentra aanbieden. Daarnaast kent Harelbeke twee kwetsbare buurten 'Harelbeke centrum' en 'Westwijk'. Het OCMW wil in deze context de uitdaging aangaan om met het buurtwerk vernieuwend aan de slag te gaan.

Aan Samenlevingsopbouw werd advies gevraagd over de toekomstige inzet van de buurtwerking. Geen advies van achter het bureau, maar een advies op maat, dat plakt op de Harelbeekse realiteit. We deden een grondige en brede verkenning. Die moest antwoord bieden op een 3-tal uitgangsvragen: welke buurten hebben meest nood aan een vernieuwde inzet van het buurtwerk? Zijn er kwetsbare groepen die zich concentreren of prioritair aandacht vragen? Op welke manier kan buurtwerk ingevuld worden binnen de context van Harelbeke?

Samenlevingsopbouw peilde bij sociale diensten en organisaties naar hun visie en kijkt op buurtgericht werken. Steunpunt sociale planning deed een objectieve omgevingsanalyse en bracht de diverse wijken in Harelbeke cijfermatig in kaart. Dit verkennend onderzoek werd in najaar 2012 afgerond en biedt een gefundeerde basis om aan het begin van een nieuwe legislatuur beleidskeuzes te maken.

Wijkgericht aan de slag

De ambitie om de opdracht van het buurtwerk te heroriënteren wordt ruimer opengetrokken. OCMW en stad willen gezamenlijk werk maken van een integrale wijkaanpak voor kwetsbare buurten. Uit de verkenning blijkt dat de wijken Centrum en Zandberg extra aandacht verdienen. Stad en OCMW Harelbeke willen prioriteit geven aan de wijk Centrum. Het centrum kent geen sterke concentratie aan problematieken, armoede zit eerder verdoken en verspreid, maar is evenwel latent aanwezig. Aan het opbouwwerk nu om de noden van deze wijk bloot te leggen en samen met bewoners en relevante partners een wijkaanpak op maat uit te werken!

katrien.laga@samenlevingsopbouw.be
T 051 24 29 28 | M 0477 70 66 20

Harelbeke

MOBIEL LOKAAL DIENSTENCENTRUM: BRUG TUSSEN BUURTEN, MENSEN EN DIENSTEN

JA WADDE! EEN MOBIEL DIENSTENCENTRUM, WAT IS ME DADDE?!

Conform het Vlaams Woonzorgdecreet moet een dienstencentrum een hoofdmoot aan activiteiten inrichten binnen een fysiek lokaal dienstencentrum. Naast een aantal individuele functies [buurthulp, vervoer, hulp bij boodschappen] vervult het ook een aantal collectieve functies (activiteiten van recreatieve, algemeen-informatieve en algemeen-vormende aard, warme maaltijd, hygiënische zorg). Met het mobiel lokaal dienstencentrum wordt gepoogd dezelfde criteria na te streven, waaraan erkende dienstencentra moeten voldoen, met uitzondering van één element. De vaststaande infrastructuur wordt over boord gegooit en krijgt een mobiele invulling, waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande gebouwen in de verschillende woonwijken van Deerlijk. Gezien het Deerlijks sociaal netwerk op verschillende kleinere buurten is geënt, leek het niet opportuun de werking te organiseren vanuit één infrastructuur. Bovendien hangt er een serieus kostenplaatje vast aan een nieuw gebouw. Onder de huidige regelgeving kan het mobiel dienstencentrum dus niet worden erkend. Met de noden van de doelgroep als uitgangspunt en om de drempel naar diensten zo laag mogelijk te houden, trekt Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen de kar om mobiele dienstencentra mee op te nemen in het Woonzorgdecreet. Maar hierin staan we niet alleen. In samenwerking met de gemeente Deerlijk, OCMW Deerlijk, het plaatselijke woonzorgcentrum, soortgelijke initiatieven en met steun van Provincie West-Vlaanderen hopen wij te kunnen werken naar een erkenning.

CREATIEF, PARTICIPATIEF EN ZONDER MEER EFFECTIEF

Het mobiel LDC richt zich in se tot de hele Deerlijkse bevolking, maar met een bijzondere aandacht voor senioren, maatschappelijk kwetsbare groepen en mensen in sociaal isolement. Om deze doelgroepen te bereiken, wordt een zo divers mogelijk aanbod uitgewerkt dat elk van hen aanspreekt: een infonamiddag over bouwpremies of de dienstverlening van het sociaal huis, mama's en papa's die samenkomen in een oudergroep rond opvoeding, een vorming rond digitale media of een heuse dansmiddag. De invulling van de activiteiten speelt in op de lokale situatie is dus in elke wijk anders.

Als de nood het hoogst is...

Het mobiel LDC vormt een creatief en innovatief antwoord op de bestaande uitdagingen binnen de Deerlijkse context. In de uitbouw van het mobiel dienstencentrum staan de noden en behoeften van de doelgroep centraal. Een uitgebreide verkenning vormt dan ook het startpunt in elke deelwijk. Om zicht te krijgen op de noden, maar ook op de sterktes van de wijk voeren we een aantal gesprekken met sleutelfiguren (voorzitters lokale verenigingen, wijkagent, huisarts, politici...). Deze informatie is essentieel om een succesvolle opstart te garanderen. We willen immers aanvullend werken op het bestaande aanbod, dit zo veel mogelijk in overleg en samenwerking met lokale verenigingen en actoren. Daarom wordt van bij het begin aandacht besteed aan partnerschappen met lokale verenigingen. Op die manier creëren we ook het nodige draagvlak voor dit experiment.

Niet enkel sleutelfiguren krijgen de kans tot inspraak en sturing. Ook buurtbewoners kunnen hun stem laten horen. Tijdens het startmoment toetsen we signalen af die naar voor kwamen tijdens de gesprekken met sleutelfiguren. Eigen opvattingen en wensen kunnen ze weergeven via een ideeënwand. Het dienstencentrum wil er zijn voor zijn inwoners en dat kan uiteraard niet zonder hen. Daarnaast verkrijgen ze informatie rond de functies die een dienstencentrum vervult.

Tweede wijk volgt met rasse schreden

Woonwijk De Molenhoek kreeg de rol van proefkonijn en mocht eind juni 2012 de aftrap geven. Elke 2de dinsdag van de maand bezoeken wijkbewoners het buurthuis (gemeentelijke infrastructuur) voor een warme maaltijd, met daarbij aansluitend een groepsactiviteit. Ondertussen zijn de inwoners vertrouwd met de werking van het dienstencentrum dat er afstevent op een regelrecht succesverhaal.

Een greep uit de cijfers:

- Mobiel LDC bereikte in een half jaar maar liefst **86** verschillende mensen.
- Tijdens de activiteit in augustus waren **45** aanwezigen. Bij de tweede bijeenkomst mocht het dienstencentrum **24** nieuwe gebruikers verwelkomen.
- **52** mensen verzamelden zich in februari om samen een warme maaltijd te nuttigen.
- Maandelijks engageren **12** vrijwilligers zich om het dienstencentrum mee te ondersteunen.

Onlangs mocht ook een tweede wijk, Sint-Lodewijk, het dienstencentrum welkom heten. Het inplanten van het mobiel LDC in deze wijk leek in eerste instantie niet vanzelfsprekend. De wijk beschikt immers niet over een gemeentelijke infrastructuur of ontmoetingsruimte, waar het mobiel dienstencentrum initiatieven kan ontplooiën. Gelukkig was de plaatselijke lagere school bereid zijn steentje bij te dragen. Dankzij deze vlotte samenwerking wordt de refter van de school voortaan de vaste stek voor de gebruikers van het mobiel dienstencentrum Sint-Lodewijk. In de toekomst breidt het dienstencentrum fasegewijs uit naar drie overige wijken in Deerlijk.

Tijdens de werking van het dienstencentrum is steeds een professionele werkracht aanwezig. Dit laat toe om vlot signalen van de doelgroep te capteren, bespreekbaar te stellen en indien nodig gericht door te verwijzen naar de geschikte dienst. De laagdrempelige functies van ontmoeting, informatie, vorming, dienstverlening en doorverwijzing laten met andere woorden toe om proactief en outreachend aan de slag te gaan. Tijdens de ontwikkeling worden we echter ook geconfronteerd met een aantal hindernissen. De eerste ervaringen tonen dat een mobiele werking heel wat organisatorische en praktische uitdagingen impliceert. Dit valt niet te onderschatten. Gelukkig kunnen we beroep doen op onze enthousiaste vrijwilligers. Zij vormen de onmisbare schakel in buurten en tussen mensen. Ook de ondersteuning van een vrijwilligersgroep vraagt de nodige expertise en omkadering. Dus waarom in de toekomst niet investeren in mensen eerder dan in stenen?

VEEL GEBLAAT, NU NOG WOL

Zowel in het werkveld, als op beleidsniveau is het enthousiasme over dit innovatieve concept groot. Hoe kan dit ook anders? Recent worden we op vlak van dienstverlening geconfronteerd met een aantal evoluties waardoor mensen het bos door de bomen niet meer zien. Fusies en centralisaties zorgen dat diensten moeilijker bereikbaar worden. Daarnaast zorgt de specialisering van diensten voor versnippering waardoor cliënten verdwalen in het brede hulpverleningslandschap. Het afbrokkelen van sociale netwerken ten slotte resulteert in vereenzaming en minder informele hulp. Deze ontwikkelingen tonen dat niet enkel Deerlijk gebaat is met dergelijk concept. Zeker ook in landelijke context, waar mobiliteit veelal geen sinecure is, kan deze methodiek een grote meerwaarde vormen. Zo brengen we het aanbod aan diensten opnieuw dichterbij de mensen.

Graag willen wij ons omringen met mensen die, net zoals ons, overtuigd zijn van de werkzaamheid van dit concept. Daarom wil Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen in het najaar van 2013 starten met een 'uitwisselingstafel mobiele lokale dienstencentra'. Dit initiatief richt zich tot centrumleiders/coördinatoren die reeds een mobiele of soortgelijke werking uitbouwen, dit plannen of hier interesse in hebben.

lieke.pareit@samenvlevingsopbouw.be T. 051 24 29 28

Lokale dienstencentra in West-Vlaanderen

In deze bijdrage nemen we de inplanting van de lokale dienstencentra in West-Vlaanderen onder de loep. Hierbij kijken we eerst naar de geografische spreiding van de lokale dienstencentra in West-Vlaanderen. Vervolgens bekijken we in welke mate deze spreiding al dan niet overeenstemt met de spreiding van de West-Vlaamse 65-plussers, de doelgroep van deze centra.

West-Vlaanderen telt 50 lokale dienstencentra (bron: Sociale Kaart, maart 2013) die niet evenredig verdeeld zijn over het grondgebied. De ene helft van deze dienstencentra vinden we terug in de vier centrumsteden, de andere helft is verspreid over 23 andere West-Vlaamse gemeenten. 37 gemeenten hebben geen lokaal dienstencentrum. Zetten we de verdeling van deze centra af t.o.v. de 65-plussers dan stellen we vast dat de drie gemeenten met het hoogste aantal ouderen, eveneens het grootste aantal dienstencentra tellen. 22 van 50 lokale dienstencentra vinden we terug in één van deze drie steden. Brugge spant hier de kroon met 10 lokale dienstencentra, gevolgd door Oostende (=7) en Kortrijk (=5).

Echter, stellen dat het aantal lokale dienstencentra in een gemeente in verhouding staat tot de bevolking ouder dan 65 jaar, gaat niet helemaal op. Zo hebben de gemeenten Knokke-Heist en Koksijde, die we in de tweede categorie naar aantal 65-plussers terugvinden, geen lokaal dienstencentrum. Omgekeerd, zien we in 9 gemeenten met minder dan 3.000 65-plussers (=laagste categorie), wel een lokaal dienstencentrum.

Bekijken we het aantal lokale dienstencentra t.o.v. het percentage 65-plussers binnen de gemeenten dan zien we globaal genomen dat de gemeenten met een hoger aandeel 65-plussers wel vaker een lokaal dienstencentrum hebben. Al zien we ook hier dat het aantal lokale dienstencentra in een gemeente niet noodzakelijk in verhouding staat tot het aandeel 65-plussers binnen die gemeente. Zo tellen, met uitzondering van Oostende, de kustgemeenten geen beduidend hoger aantal lokale dienstencentra dan de overige West-Vlaamse gemeenten. En Wielsbeke, die tot de laagste categorie behoort naar het aandeel 65-plussers, heeft dan wel een lokaal dienstencentrum.

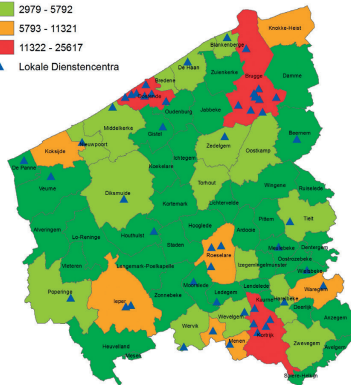
Stefanie Rammelaere T. 050 40 33 03
Steunpunt sociale planning West-Vlaanderen
stefanie.rammelaere@west-vlaanderen.be

Het Steunpunt Sociale Planning (SSP) werkt als een observatorium dat op statistische wijze de vinger aan de pols van de samenleving houdt. De cijfers en kaarten die we in SURPLUS opnemen staan steeds in verband met sociale uitsluiting en samenlevingsopbouw

Aantal 65+

- 181 - 2978
- 2979 - 5792
- 5793 - 11321
- 11322 - 25617

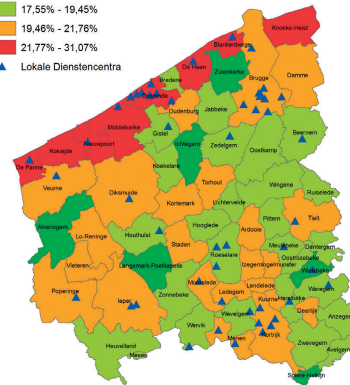
▲ Lokale Dienstencentra

Aandeel 65+ t.o.v. totale bevolking

- 14,75% - 17,54%
- 17,55% - 19,45%
- 19,46% - 21,76%
- 21,77% - 31,07%

▲ Lokale Dienstencentra

Bron:
LDC: soka maart 2013, verwerking provincie West-Vlaanderen
bevolking: rijksregister op 01.01.2012, verwerking provincie West-Vlaanderen

De Kom-Af²

Inloophuis de Kom-Af is een samenwerking tussen OCMW Roeselare, Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen en CAW Midden West-Vlaanderen. Het inloophuis vond een nieuwe plek in 't Hof van Henneken, een kansarme buurt in het centrum van Roeselare. Dit werd meteen het startschot voor een vernieuwde Kom-Af waar samenwerking en outreachend werken centraal staan.

Tweerichtingsverkeer

Mensen komen naar het inloophuis, maar het inloophuis zoekt ook mensen op. De Kom-Af werkt outreachend door op huisbezoek te gaan. Zo krijgen we een beeld van de buurtbewoners en hun noden. Ook via plaatsen waar kwetsbare groepen komen wordt het bereik van het inloophuis vergroot. Ouders van kwetsbare groepen worden aangesproken aan de schoolpoort. Buurtbewoners worden aangesproken op straat, in wassalons, ... Ook andere organisaties zoals de voedselbedeling en het Mannahuis [goedkope maaltijd] kunnen vindplaatsen zijn. Op die manier krijgt het inloophuis een zicht op de noden en kunnen we ons aanbod hierop afstemmen.

Dwarsverbindingen

De Kom-Af maakt werk van meer samenwerking en wil daarmee versnippering tegengaan. Dit kan zorgen voor een win-win voor alle partijen en interessante dwarsverbindingen tussen organisaties en mensen. De Kom-Af werkt bijvoorbeeld nauw samen met het sociaal-artiestiek project de Tuin der lusten. Op vrijdag wordt de Kom-Af dan omgetoverd tot een creatieve werkplek waar met naald en draad de mooiste en eigenzinnigste creaties worden gemaakt. 'Al bijeen', een groepje ouders dat op een laagdrempelige manier rond opvoeding werkt, komt ook samen in de Kom-Af. Bij verkenning van de buurt bleek er nood aan initiatieven voor kinderen. Met een maandelijkse, leerrijke spelnamiddag voor ouders en kinderen speelt de Kom-Af in op deze nood. De Kom-Af werkt ook samen met andere organisaties zoals de jeugddienst, buurtsport en de stad. De praktijk toont dat samenwerken loont.

Uitdagingen

De Kom-Af wil een open laagdrempelig inloophuis blijven waar iedereen zich welkom voelt en open staat voor samenwerking. Een participatieve aanpak moet de aansluiting op noden en vragen van bezoekers verstevigen. De Kom-Af wil ook flexibel werken via outreachende initiatieven die inspelen op de noden van kwetsbare bewoners in de 3 andere kansarme buurten in Roeselare. Het inloophuis wil verschillende bevolkingsgroepen aanspreken. In de buurt wonen heel wat nieuwe Belgen die vaak moeilijk aansluiting vinden bij het bestaande aanbod. De Kom-Af wil ook voor hen een gepast aanbod realiseren.

roeland.demeyere@samenvlevingsopbouw.be T. 051 24 29 28

de kinderen uit de buurt amuseerden zich op de feestelijke opening

Project Droomjob Brugge editie 2013-2014 een vervolg met stevige samenwerking

Project Droomjob Brugge groeide uit een samenwerking van vzw Wieder (armoedevereniging in Brugge) en vzw Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen. Het project wil inzetten op mensen in regio Brugge die het bijzonder moeilijk hebben om een plaats te verwerven op de lokale arbeidsmarkt.

Via 'integrale' begeleiding willen we met dit project voor 8-10 mensen een werkvloer of opleiding realiseren. Een stevige samenwerking met dienstverleners op vlak van werk, armoede en welzijn moet de kans op slagen verhogen.

Er wordt sterk gefocust op het organiseren van een voortraject en nazorg op maat van elke deelnemer. Naast arbeidsactivering mikken we ook op sociale activering. Ondersteuning en vorming gebeuren zowel individueel als in groep. Zo willen we komen tot een duurzame activering via sociale of reguliere economie of via een opleiding.

Tweede doelstelling is een vacature-actie: de mis-match in het vacature-aanbod voor kortgeschoolden in de Brugge regio wordt onderzocht, en voorstellen tot lokale oplossingen worden geformuleerd.

Wieder en Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen zijn in dit proces niet enkel actief in de begeleiding van de deelnemers én het netwerk van partners. Ze bieden de deelnemers ook een 'warm nest' aan, een veilige plaats voor een persoonlijk gesprek, en een plek om het sociale netwerk te versterken. Ten slotte is het de bedoeling om resultaten en bevindingen vanuit het project, samen met de deelnemers te formuleren, op een hoger niveau te tillen (naar beleid toe) en ruimer kenbaar te maken.

Integrale aanpak en samenwerking

Project Droomjob wil hier sterk op inzetten. Voor de meest kwetsbare mensen is dit de enige te bewandelen weg. We willen af van een té eenzijdige aandacht voor werk. Het wordt een concrete samenwerking met verschillende lokale actoren (vooral eerstelijns werkers) op vlak van werk, armoede en welzijn. Zo willen we de bestaande dienstverlening nog sneller tot resultaten brengen via positief motiveren, het vinden en behouden van een werkvloer, inkomensverhoging, maar ook méér evenwicht op andere levensdomeinen zoals een beter sociaal netwerk, huisvesting, gezondheid, uitstraling...

De kernpartners geloven er in

Dit zijn o.m. het OCMW dienst tewerkstelling, CAW Halfweghuis, Lokale werkwinkel Brugge, 3 vakbonden ACV-ABW-ACLVB, vzw Wieder, Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen, VDAB, Vrijwilligerscentrale Brugge, Mobiel21, en partners inzetbaar n.a.v. een concreet dossier van een werkzoekende.

Moeizame zoektocht naar werkingsmiddelen

De economische crisis en de daarmee gepaard gaande strakke besparingsrondes gaan ook aan ons niet voorbij. Initiatieven ontwikkelen voor kansarme mensen wordt overal gewaardeerd, maar eenmaal concreet bijten sommigen op de lip, of zijn er plots veel vragen over de matching. Maandenlang waren we genoodzaakt veel tijd te investeren in het speuren naar diverse projectoproepen en het indienen van diverse subsidiedossiers. PWA Brugge was de eerste die de hand uitstak. En begin mei kwam een stevige bijdrage dankzij de Nationale Loterij. We kunnen het project nu opstarten. We blijven echter zoeken en hopen op een laatste financieel duwtje in de rug!

3x het motief om mee te doen

ACV – Niels Knockaert: Als ACV-bijlijfconsulent probeer ik werkzoekenden te begeleiden in hun zoektocht naar werk. Regelmatig zie ik hierbij mensen die ook nog met andere problemen geconfronteerd worden. Dat kunnen medische problemen zijn, maar ook problemen rond woonst, inkomen, enz. Vanuit mijn functie is het niet altijd eenvoudig om ook voor die problemen een oplossing aan te reiken. In de mate van het mogelijke probeer ik dan ook door te verwijzen naar de juiste dienst. Dit betekent wel dat betrokkene daar vervolgens opnieuw zijn ganse verhaal moet doen. Wat dan weer tot frustraties kan leiden. Ik hoop dat we vanuit Droomjob deze werkzoekenden een meer allesomvattende begeleiding kunnen bieden. Een oplossing op maat vinden houdt immers in dat je rekening kunt houden met alle aspecten van iemands leven.

ABW – Jeroen Eerdeken: Er wordt al te gemakkelijk vanuit gegaan dat iedere werkzoekende een job te pakken kan krijgen. Bij vele mensen lukt het niet om een gepaste job te vinden, ondanks hun intensieve zoektocht. Deze mensen dreigen slachtoffer te worden van sancties die in het controlemechanisme vervat zitten. Een nóg lagere uitkering is sowieso op termijn hun lot.

Dit project kan deze mensen het nodige duwtje in de rug geven. Ik ben ervan overtuigd dat meer kwetsbare doelgroepen een plaats moeten kunnen vinden op de arbeidsmarkt. Via samenwerking met verschillende organisaties is er meer kans op slagen, want naast werkloosheid zijn er vaak nog andere problemen die opgelost moeten worden. Op die manier komen we ook te weten waar de knelpunten zitten en kunnen we indien nodig aanbevelingen doorspelen aan de bevoegde overheid.

M.D. - deelnemer: Ik kies voor het project Droomjob omdat ik hoop om sneller ergens aan de slag te kunnen. Het draait altijd omtrent 'geen kansen krijgen' nochtans ik wil echt wel werken hoor! In november 2013 zal mijn uitkering nogmaals dalen met 100 euro en ik heb al zo weinig. Een andere reden is omdat ik problemen heb met mijn huisvesting. Ik moet immers tegen november dit jaar een andere huurwoning zien te vinden. Door de slechte staat van mijn

"Via samenwerking met verschillende organisaties is er méér kans op slagen." Enkele kernpartners v.l.n.r. Jeroen Eerdeken (ABW – werklozenwerking), Virginie Dejonghe (CAW – Halfweghuis), Inge Waeyaert (OCMW – dienst tewerkstelling), Pascale Cockhuut (Wieder), Niels Knockaert (ACV – bijlijfconsulent). Ontbreken op de foto: Marianne Tjstens (Lokale Werkwinkel Brugge), Tamara Vandycke (VDAB), Brigitte Cleenwerck (ACLVB) en Fred Boone (Samenlevingsopbouw).

Burgemeester Renaat Landuyt werd bij de opstart van het project betrokken. Hier samen met de begeleiders Droomjob Pascale Cockhuut en Fred Boone.

De peters van het project Droomjob Brugge, samen met de organisatoren. V.l.n.r. Noël Ramon (voorzitter Wieder), Schepen Dirk De fauw (voorzitter OCMW- Welzijn Brugge), Nancy Van Landegem (Samenlevingsopbouw programma arbeid), Schepen Jos Demarest (Werk en sociale economie Brugge) en Pascale Cockhuut (Wieder). Foto: Visie Brugge

huidige woning kan ik niet langer blijven. Ik hoop om samen sneller tot een oplossing te komen want ik wil geen tijdelijke noodoplossing. Wat betreft het vinden van een job weet ik dat ik als laaggeschoolde zwak sta als ik moet gaan solliciteren. Alleen kan ik mij niet zo goed verhelpen om snel een oplossing te vinden. Ik ben alleenstaande en heb ook niet zo de vrienden die me zouden kunnen helpen.

Twee peters voor Project Droomjob Brugge

Het Brugs beleid wil helpen om méér tewerkstellingskansen te bieden voor kwetsbare mensen.

Dirk De fauw OCMW-voorzitter en Schepen van Welzijn, en Jos Demarest Schepen voor Werk en sociale economie, werden peter van het project.

Dirk De fauw: "De mensen voor wie Droomjob is bedoeld, ondervinden meer dan wie ook drempels om een job te vinden. Er zijn hardnekkige vooroordelen – alsof ze niet willen werken, alsof ze er zijn twijfels over het eigen kunnen. Of ze hebben geen opleiding of beroepservaring. Nochtans geven deze mensen blijk van een sterke wil om er te komen, als ze maar aangemoedigd en gesteund worden om de weg te vinden. Droomjob biedt die steun via een intensief begeleidingstraject met als doel werk te vinden op het niveau van hun kunnen, zinvol werk op maat." (Visie 19/4)

Jos Demarest: "Met het project Droomjob wil men kwetsbare mensen in onze samenleving sterk als groep betrekken zowel in de zoektocht naar werk als in het vinden van evenwichten op andere levens- welzijnsdomeinen... Ik hoop dat we later de verworven inzichten in het breed kader van tewerkstelling kunnen doorgeven en laten gebruiken door zowel werknemers als werkgevers." (Visie 19/4)

CONTACT Droomjob Brugge:

Pascale Cockhuut Wieder | M. 0499 31 50 96 droomjobbrugge@gmail.com
Fred Boone Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen M. 0474 91 96 29

fred.boone@samenvlevingsopbouw.be T. 051 24 29 28

WOONCLUB - KORTRIJK

Met je blik in de juiste richting, hoef je niet anders te doen dan lopen.

Mensen in armoede ondervinden op verschillende vlakken huisvestingsproblemen. Toegankelijkheid, sociale uitsluiting, betaalbaarheid, kwaliteit en woonzekerheid zijn er enkele van. Dit op zich is al een groot onrecht, maar uit onderzoek blijkt ook dat het ontbreken van een kwalitatieve en betaalbare woning de realisatie van andere grondrechten verder bemoeilijkt. Daarom besloot Samenlevingsopbouw drie jaar terug om met CAW Stimulans en Stad Kortrijk deze moeilijkheden aan te pakken. Met hulp van de provincie en de Koning Boudewijn-stichting konden we project Woonclub Kortrijk opstarten. Twee maal per week houden we permanentie in het stadhuis en gaan vrijwilligers mee op zoek naar een betaalbare woning. We bieden individuele hulp tijdens de permanenties, maar werken ook aan structurele oplossingen. We bundelen signalen over de obstakels op de private en sociale huurmarkt en gaan op zoek naar maatregelen om hier een antwoord op te bieden. Deze oplossingsvoorstellen kaarten we aan bij het beleid, de lokale diensten en onze partners. Om dit mogelijk te maken werkt de Woonclub met een team van negen vrijwilligers en twee beroepskrachten.

Wie wil, zoekt een mogelijkheid. Wie niet wil, zoekt een reden.

Elke maandagnamiddag en vrijdagvoormiddag is er permanentie in het stadhuis. Telkens zijn drie vrijwilligers en een beroepskracht aanwezig om mensen in hun zoektocht naar een woning te steunen.

Hierbij een greep uit de permanentie-ervaring van vrijwilligers. De gebruikte namen* zijn fictief.

HELPEN ZOEKEN NAAR EEN WONING

Saadi* en ik vonden een geschikte woning op een website. Zelf bellen durft ze niet, ze is bang dat ze zich niet goed zal uitdrukken en de makelaar niet zal verstaan. Daarom belde ik en vroeg om een afspraak vast te leggen. Na veel vijven en zessen kregen we een afspraak. Ik moest wel alles uit de kast halen: domiciliëring, zelf waarborg betalen, brief van de vorige eigenaar, ... Maar als dat hem over de streep trekt, dan is geen moeite te veel.

MEEGAAN NAAR ANDERE DIENSTEN

Vandaag kwam een huurder langs. Hij wou zijn woning onbewoonbaar laten verklaren maar wist amper wat dat inhoudt en met zich meebrengt. Dus ging ik mee naar de balie. Ik vroeg wat de gevolgen kunnen zijn, of hij daar mag blijven wonen en voorrang krijgt bij het SVK... Ik denk niet dat hij bij het alleen gaan dezelfde vragen zou hebben gesteld.

MOTIVEREN

David* kwam hier in zak en as toe. Weer niet gekozen door de eigenaar. Dan moet je tijd nemen om eens te praten. Hem zijn verhaal laten doen en samen de draad terug oppikken.

SIGNALEREN

Met ons werk houden we de vinger aan de pols. We zien welke maatregelen hun doel bereiken en waar obstakels liggen. Dat weten is een ding, maar het is door actie te voeren dat we een draagvlak voor verandering creëren. We zetten het beleid, maar ook jan met de pet aan tot nadenken en zo kunnen zaken veranderen. Bij onze laatste actie hebben we op een ludieke manier mensen gediscrimineerd. Door ze zelf iets te laten doen, bleef dat meer hangen dan wanneer ze iets op tv zien.

INFORMEREN EN ADVIES GEVEN

Er zijn mensen die hier voor het eerst komen en die niet weten wat hen te wachten staat. Ze willen een huis met tuin en vier slaapkamers. Maar het is niet omdat ze dat willen, dat dat maar uit de rayon te pikken is. Het aanbod is zeer beperkt. Door daarover in gesprek te gaan, maken we hen dat voorzichtig duidelijk. Maar er zijn ook mensen die niet durven omdat ze geen ervaring hebben of omdat het situaties zijn waarbij je dikwijls afgescheept wordt. Dan tonen we alles eerst voor en doen het stap voor stap.

Er komen ook mensen die gewoon bevestiging vragen voor waar ze mee bezig zijn. Dan laten we hen veel zelf doen, maar blijven in de buurt.

INSCHRIJVEN VOOR EEN SOCIALE WONING

Gisteren ging ik met Xavier* mee voor inschrijving. Toen ik hem

thuis ophaalde, zag ik dat nog niet alle papieren in orde waren. Samen zochten we uit wat nog ontbrak en vertrokken om de formulieren op te halen. Omdat ik mee was konden we alles onmiddellijk invullen en indienen.

MEEGAAN OP PLAATSBEZOEK

Ik ging samen met een alleenstaande moeder van drie een huis bekijken. Ze was dolenthousiast. Maar dan moest ze horen dat ze een van de vele kandidaten is. Nog tijdens ons bezoek, belde een ander gezin aan. Uiteindelijk kreeg ze het huis niet, maar we bleven proberen en toen vond ze toch een leuk appartement.

MENSEN STERKEN

Doorheen de praktijk zie je de bezoekers evolueren, ze durven na een tijdje zelf bellen, zoeken thuis af en toe dingen op, ... Maar mensen evolueren ook op andere vlakken. Ze laten de moed niet zakken, hun afwachtende houding verandert in initiatief, ... Dat is ook een manier van sterker worden.

Elke reis van duizend mijl start met de eerste stap.

Aroun* is een alleenstaande man. Hij werkt deeltijds en krijgt €900. Hij woont in een studio waarvoor hij elke maand €465 betaalt. Ondanks het beperkt budget trekt hij zich tot nu uit de slag. Maar er zijn enkele problemen met de woning. Aroun spreekt zijn eigenaar erover aan, maar die lijkt niet van plan er veel aan te werken.

De problemen stapelen zich op en Aroun voelt zich niet meer veilig in zijn eigen huis. Hij weet niet van welk hout pijlen te maken. Ten einde raad klopt hij bij ons aan. De eigenaar contacteren haalt niet veel uit en door Arouns beperkt budget is het op de private markt een moeilijke zoektocht.

In juni vragen we een woningonderzoek aan bij Wonen Vlaanderen. Het huis scoort 33 punten op het technisch verslag. Er zijn ernstige tekortkomingen aan ramen en deuren (houtrot, corrosie en disfunctie), er is indicatie van ernstig risico op elektrocutie, en de woning is niet veilig toegankelijk. De woning wordt in september ongeschikt verklaard.

Met dit rapport trekken we naar de eigenaar om hem aan te zetten tot werken. Uiteindelijk worden de werken uitgevoerd. Maar Aroun is het beu. Er gingen maanden voorbij voor de eigenaar in beweging kwam en ondertussen moet hij elke maand de huur bijeen zien te krijgen. Via een vriend weet hij ergens een studio te huur staan. We bellen en maken een afspraak met de eigenaar. Nu wachten we op antwoord.

De beste manier om je toekomst te voorspellen, is haar zelf te creëren.

Het project was tot nu toe een Kortrijks project. Stilaan groeit de naam bekendheid ook buiten de stadsgrenzen. Mensen van buiten Kortrijk staan aan de deur en omringende besturen laten hun interesse horen. Daarom is een regionale aanpak een goed perspectief om het project duurzaam uit te bouwen. In 2013 bundelen we de middelen en krachten voor de realisatie van een regioproject.

In Kortrijk spitsen we ons toe op de verdere uitbouw van de vrijwilligerswerking, de samenwerking met het beleid en het signaleren van de problemen op de huurmarkt. We onderzoeken ook de mogelijkheid tot nieuwe samenwerkingen met verscheidene diensten en organisaties in Kortrijk.

Naast de permanenties willen we ook inzetten op het uitbouwen van een oefenplek, en om sneller zicht te krijgen op de huurmarkt, vergroten we onze inzet op de buurtwatch.

Zin om mee te werken aan de verdere uitbouw van het woonclubmodel in een andere gemeente van de Kortrijkse regio? Neem contact op met CAW of Samenlevingsopbouw. Hoe meer mensen aan deze kar willen duwen, hoe sneller de regionale uitbouw een feit kan zijn. Recent verscheen onder de titel 'wie zoekt die vindt' overigens ook een publicatie over dit werkmiddel. U kan die bestellen bij één van de initiatiefnemers.

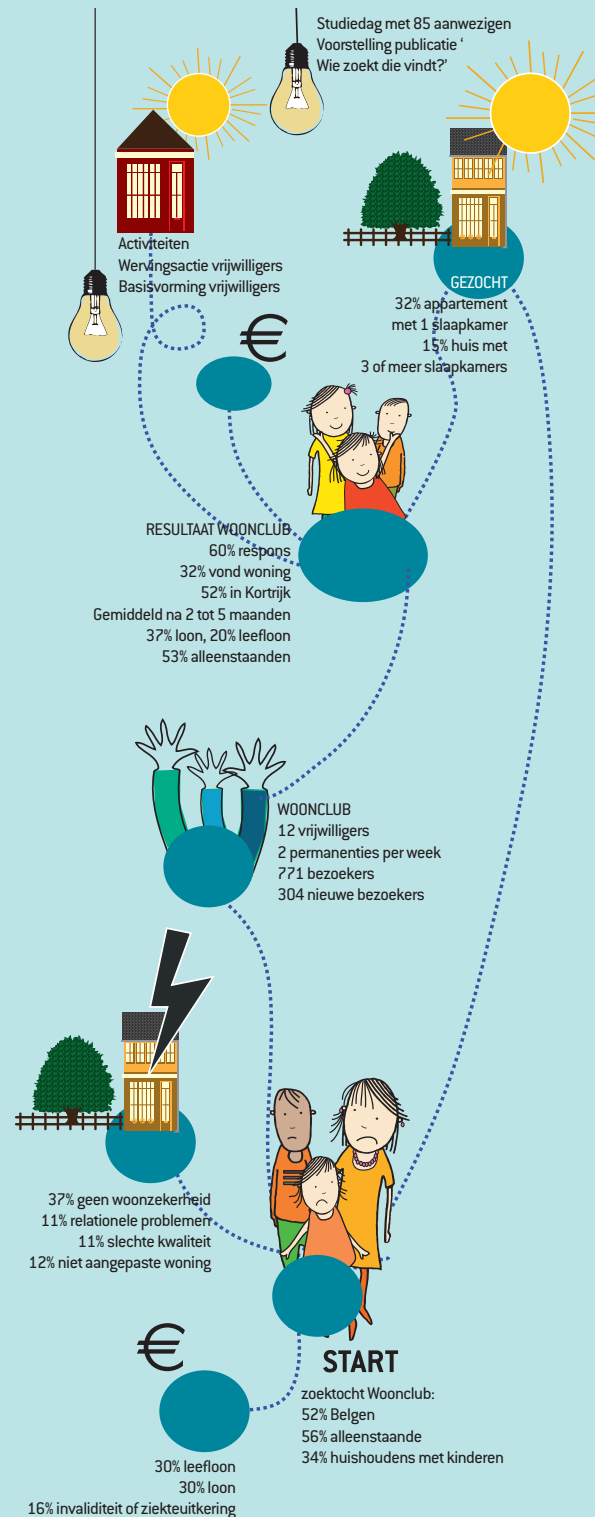
CONTACT woonclub Kortrijk:

Annie Vanhooren - CAW Stimulans
T. 056 53 21 51 annievandhooren@cawstimulans.be
Tine Vangroenweghe - Samenlevingsopbouw
T. 051 24 29 28 M. 0474 91 96 46

tine.vangroenweghe@samenvlevingsopbouw.be T. 051 24 29 28

Een pad ontstaat door erover te lopen.

Jaarverslag 2012 in beeld.

etalage

10 jaar VIVAS

VIVAS, het Vlaams netwerk van sociale huurders, is een samenwerkingsverband van georganiseerde lokale bewonersgroepen. VIVAS verdedigt de gemeenschappelijke belangen van sociale huurders, bevordert de contacten tussen bewonersgroepen, wisselt informatie uit, geeft vorming aan sociale huurders, formuleert beleidsstandpunten en bezorgt die aan het beleid. Op 22 februari 2013 blikt Samenlevingsopbouw samen met VIVAS terug op 10 jaar ondersteuning. Ter gelegenheid hiervan verscheen de publicatie 'Tien jaar VIVAS'.

Bestellen: info.vlaanderen@samenvlevingsopbouw.be

Samenstelling Etalage Karen Viaene

Buurtgerichte initiatieven opvoedingsondersteuning

Deze brochure met bijhorende DVD illustreert de manier waarop diensten en organisaties een buurtgerichte praktijk opvoedingsondersteuning kunnen realiseren. Vanuit een theoretisch kader werd het project KiekEnDoe van het buurtwerk Sint-Pieters Brugge doorgevoerd door het Vormingscentrum Opvoeding en Kinderopvang VCOK. Dit resulteerde in een praktische bundel, met citaten van ouders en beroepskrachten en een checklist over wat buurtgerichte opvoedingsondersteuning kan zijn.

Bestellen: frank.myny@jongerenwelzijn.be

Brochure 'sociale kruideniers Vlaanderen'

De sociale kruidenier ontstond in het zoekproces om op een meer menswaardige wijze noodhulp te verlenen aan mensen in armoede. De brochure wil antwoord bieden op vragen als: Wat is een Sociale Kruidenier en waarin onderscheidt die zich van traditionele voedselhulp? Hoe begin je er aan? Met welke reglementering dient een Sociale Kruidenier rekening te houden? Hoe organiseren je sociale tewerkstelling?

Info en downloaden: www.socialekruideniersvlaanderen.be

Dvd 1 op 10 – onder de armoedegrens

In april was de documentaire reeks '1 op 10 - onder de armoedegrens' iedere donderdagavond te bekijken op Eén. De afleveringen zijn nu op DVD beschikbaar. De documentaires volgen het verhaal van vijf mensen die op of onder de armoedegrens leven.

Bestellen: <http://shop.flandersdoc.be> Prijs: € 16,95

De wet van het dorp

Cineast Brecht Vanhoenacker, gemeentelijk buurtwerker Filip Loobuyck en geluidsman Koen Cannae trokken in 2012 rond in de twaalf dorpen van Zwalm.

Deze documentaire voert je in het tempo van het dorp mee langs het authentieke gemeenschapsleven. Je maakt kennis met een brede waaier van dorpsbewoners die je met woord en beeld inwijden in het leven in Zwalm. Een flinke dosis 'couleur locale' dus, maar met grote herkenbaarheid voor het leven in het landelijke Vlaanderen.

Bestellen: joe@victoriadeluxe.be

Prijs: € 10 voor particulieren, € 50 voor scholen en organisaties

Uniform

De middelbare school waar ik - te lang geleden alweer - studente was, verplichtte alleen het uniform op piekmomenten. Samengevat kwam dat neer op 2 examenperiodes, de Heilige Mis die de missen dienden te volgen om de al even Heilige Geest aan te roepen bij het begin van een schooljaar en de jaarlijks obligate biechtpartij. Dat laatste bleef verwondering wekken omdat een biechtstoel voor de zondenvrij biechtvader nu eenmaal beperkt zicht bood op de zondaar. Maar de betekenis van turen door gaatjes werd ont- veel later duidelijk en bleek dus naderhand niet eens zo'n ondoordachte imagoregeling van de schooldirectie.

Naderhand werden uniformen een soort status. Aan de kleuren en vooral de uniformiteit (van strik naar strik) kon je de standaard van de school afmeten.

Nog wat later werd het uniform taboe en simpelweg vervangen door een duurder alternatief.

Upeens was vrijheid een motor van leven en vooral van consumptie. Het schooluniform kreeg labels à la Millet, Lee Cooper of Levis, Doc Martens... De ene hadden een parka-uniform, andere hadden alles van een disco-fever-dress. Maar hoe dan ook je was mee of je was het niet. Op die manier werd indirect duidelijk hoe de bankrekening van je ouders eruit zag begin en eind van de maand. Met Singer-naaimachines werd niet meer geswind. Zelfgenaaide of gebreide kledingstukken werden verguisd.

De perceptie was dat dit vrijheid was en vrijheid was zeker niet uniform.

Uniformen werden verankerd als zijnde van het 'systeem'. Apparatsjiks. Mensen in uniform werden nauwelijks getolereerd en hadden een vrij beperkt mandaat: hostess op een receptie of op het vliegtuig richting bak en braad, met veel gefluit het verkeer regelen, misdadigers opsporen of wespennesten uitroeien en branden blussen.

Het uniform uit vorm.

Maar kijk, de slinger blijft uniform slingeren en dus komt het item met de nodige stars en stripes weer in het nieuws als cool hot item.

Het uniform dit keer als garantie voor neutraliteit.

Neutraal zijn, lijkt nu een belangrijke opdracht van mensen die binnen de ambtenarij of aan een loket een service vertegenwoordigen. Geen publieke tekenen van geloof, van een of andere overtuiging, van seksuele geaardheid, ... mag de klant bereiken in openbare gebouwen. Neutraliteit is de manier waarop we willen bediend worden.

De loketfunctie staat centraal. De mensen voor of achter het loket blijven grijze zone.

En dus wordt neutraliteit het nieuwe uniform: de correcte, onzichtbare, efficiënte, gelijkmatige behandeling zonder onderscheid van rang of stand.

De vraag is alleen of uniform automatisch 'gelijkmatig' betekent in deze. En of uniformiteit op een of andere manier met efficiëntie evenredig is. En wat het fungehalte nog wordt van de sowieso verplichte bezoeken aan dat soort loketten.

Als het beleidsmakers stoort dat mensen achter het loket een menselijk gezicht hebben en dankzij een ingebouwde diversiteit (zo hoort het toch?) veel gezichten tonen met achter die gezichten gelukkig ook diverse overtuigingen, wat zegt dit over hun visie op samenleving?

We leven mondiaal.

We genieten van een Chinese wok of Japanse sushi (met stokjes zelfs!). We trekken door de Himalaya en bezoeken de mooiste moskeeën. Maar in de schone etages van stadhuizen wordt alles schoongemaakt, weggeveegd. Dus weg hoofddoek, kruisje (aan de nek, niet het inleggeval), de wasmand in met het T-shirt van 'No time to waste' of 'Glad to be gay'... Niets meer van dit verrassende leuke aan wat mensen nu eenmaal kunnen geloven en zelfs zijn.

Daar moet nu De Mens te zien zijn.

Het specimen waarvan ik in schooluniform al wist dat die niet bestond. Het was zelfs een examenvraag naar aanleiding van een boek van Kafka.

Een vraag waar ik overigens efficiënt en goed op scoorde.

Annick Vansevenant

COLOFON

Samenlevingsopbouw
West-Vlaanderen vzw

info.west-vlaanderen@samenvlevingsopbouw.be
www.samenvlevingsopbouw.vwv.be

SECRETARIATEN:

Torhoutsesteenweg 100A 8200 BRUGGE
050 39 37 71

Hoogstraat 98 bus2 8800 RUMBEKE
051 24 29 28

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER

Lieze Pareit, Fred Boone, Tine Vangroenweghe, Tineke Decroos, Stefan Goemaere, Joke Dekoninck, Katrien Laga, Emmy Sintobin, Karen Viaene, Roeland Demeyere, Stefanie Rammelaere SSP Provincie W-VI., Paul De Roo (UGent), Annick Vansevenant, Jan Loeman (cartoon)

EINDREDACTIE

katrien.decanq@samenvlevingsopbouw.be

ADRESBEHEER

dolores.pluym@samenvlevingsopbouw.be

VORMGEVING

FOLIO Brugge

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Chris Verstraete
Torhoutsesteenweg 100 A 8200 Brugge

ABONNEER NU GRATIS

U KRIJGT SURPLUS VOOR HET EERST IN HANDEN?

Dit plezier gunnen we u 4x per jaar!

voor GRATIS ABONNEMENT SURPLUS

mail dolores.pluym@samenvlevingsopbouw.be
met vermelding: abonnement SurPLUS
+ naam en adres

ADRESWIJZIGING ABONNEES

dolores.pluym@samenvlevingsopbouw.be